

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра кримінального процесу

ФОНДОВА ЛЕКЦІЯ

**З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС”**

ТЕМА 8

“ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ”

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1. Поняття та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Запобіжні заходи: поняття, система, мета і підстави їх застосування.
3. Порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів.
4. Види запобіжних заходів.
5. Інші заходи забезпечення кримінального провадження.

РЕКОМЕНДОВАНІ НОРМАТИВНІ АКТИ ТА ЛІТЕРАТУРА:

- *Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р.*
- *Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91)*
- *Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина) / [Рожнова В.В., Савицький Д.О., Конюшенко Я.Ю. та ін.]. – К.: НАВС, 2012*
- *Кримінальний процес: підручник / В.В. Коваленко, Л.Д. Удалова, Д.П. Письменний. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 544 с.*
- *Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. комент. / В.Г. Гончаренко, В.Т. Нор, М.Є. Шумило. – К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.*
- *Кримінальний процес в питаннях і відповідях : Загальна і Особлива частини : [навч. посіб.] / Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, О. Ю. Хабло. – [3-тє вид., доповн. і переробл.]. – К. : Скіф, 2013. – 256 с.*

1. ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ –

передбачені кримінально-процесуальним законом процесуальні засоби державно-правового примусу, що застосовуються уповноваженими на те органами, які здійснюють кримінальне провадження, у чітко визначеному законом порядку стосовно осіб, котрі залучаються до кримінально-процесуальної діяльності, з метою досягнення дієвості кримінального провадження

виклик
слідчим,
прокурором,
судовий виклик,
привід
(ст.ст. 133-143 КПК)

накладення
грошового
стягнення
(ст.ст.144-147 КПК)

тимчасове
обмеження
у користуванні
спеціальним правом
(ст.ст.148-153 КПК)

відсторонення
від
посади
(ст.ст.154
-158 КПК)

тимчасовий
доступ
до речей
і документів
(ст.ст.159-166 КПК)

**заходи
забезпечення
кримінального
провадження
ст. 131 КПК**

тимчасове
вилучення
майна
(ст.ст.167-169 КПК)

арешт
майна
(ст.170-175 КПК)

запобіжні заходи
(глава 17
ст.ст.176-213 КПК)

затримання
особи
(ст.ст.187- 191,
207-213 КПК)

ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

прокурор,
слідчий за погодженням з прокурором
подають

- клопотання про
застосування
заходів забезпечення
кримінального провадження
- витяг з Єдиного реєстру
досудових
розслідувань

суд, в межах територіальної юрисдикції
якого знаходяться органи досудового
розслідування, розглядає питання та
постановляє

сторони кримінального
провадження подають
докази обставин, на які
вони посилаються

ухвалу про застосування
заходу забезпечення
кримінального
провадження

застосування заходу
забезпечення кримінального
провадження

**Застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, прокурор не доведе, що:
(ч.3 ст.132 КПК)**

- 1) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, прокурора;
- 3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням.

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

2. ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ: ПОНЯТТЯ, СИСТЕМА, МЕТА І ПІДСТАВИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ —

це сукупність превентивних заходів забезпечення кримінального провадження, які спрямовані на забезпечення належної поведінки підозрюваного, обвинуваченого, засудженого через певне обмеження їхніх особистих прав

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ (СТ.176 КПК)

 особисте
зобов'язання
ст.179 КПК

 особиста
порука
ст.180 КПК

 застава
ст.182 КПК

 домашній
арешт
ст.181 КПК

 тримання під
вартою
ст.183 КПК

 затримання особи
ст. ст. 188,
207, 208 КПК

МЕТА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ
(ризика, за наявності яких запобіжні заходи застосовуються)
(ч.1 ст. 177 КПК)

забезпечення виконання
процесуальних обов'язків

запобігти спробам

переховуватися від
органів досудового
розслідування та суду

знищити, сховати або
спотворити будь-яку
із речей чи документів, які
мають істотне значення

незаконно впливати на
інших учасників цього
ж кримінального
провадження

вчинити інше крим.
правопорушення чи
продовжити те, у
якому підозрюється

перешкоджати
кримінальному
провадженню
іншим чином

ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ

(ч.2 ст. 177 КПК)

**наявність обґрунтованої підозри
у вчиненні особою
кримінального правопорушення**

**наявність *ризиків*, які дають
достатні підстави слідчому судді, суду
вважати, що підозрюваний, обвинувачений
може здійснити дії, визначені
у ч.1 ст. 177 КПК**

ОБСТАВИНИ, ЩО ВРАХОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБРАННІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ

ст.178 КПК

вагомість наявних доказів про вчинення підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення

тяжкість покарання, що загрожує відповідній особі у разі визнання винуватим у кримінальному правопорушенні, у вчиненні якого він підозрюється, обвинувачується

вік та стан здоров'я

міцність соціальних зв'язків в місці постійного проживання, наявність родини, утриманців

наявність постійного місця роботи або навчання

репутацію підозрюваного, обвинуваченого

майновий стан

наявність судимостей

дотримання умов застосованих запобіжних заходів, якщо вони

застосовувалися раніше наявність повідомлення особі про підозру у вчиненні іншого кримінального правопорушення

розмір майнової шкоди, у завданні якої підозрюється, обвинувачується особа, або розмір доходу, в отриманні якого внаслідок вчинення кримінального правопорушення підозрюється, обвинувачується особа, вагомість наявних доказів, якими обґрунтовуються відповідні обставини

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ

3. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ, ЗМІНИ ТА СКАСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ

слідчий, прокурор подають
клопотання
про застосування запобіжного заходу

копія

ПІДОЗРЮВАНОМУ,
ОБВИНУВАЧЕНОМУ

перелік
свідків

підтвердження отримання
підозрюваним,
обвинуваченому копій
клопотання та матеріалів

копії матеріалів,
якими
обґрунтовуються
доводи клопотання

слідчий суддя, суд
розглядає клопотання не пізніше 72 годин
за участю

прокурора

підозрюваного
обвинуваченого

захисника

ухвала
про застосування
запобіжного заходу

копія

ПІДОЗРЮВАНОМУ,
ОБВИНУВАЧЕНОМУ

під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу слідчий суддя, суд зобов'язаний встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про:
ч.1 ст.194 КПК

наявність обґрунтованої підозри у вчиненні підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення

недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні

наявність достатніх підстав вважати, що існує хоча б один із ризиків, передбачених у ст. 177 КПК, і на які вказує слідчий, прокурор

**ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ КЛОПОТАННЯ ПРО
ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ СЛІДЧИЙ
СУДДЯ, СУД ПРИЙМАЄ
ОДНЕ З ТАКИХ РІШЕНЬ**

**постановляє ухвалу
про відмову в
застосуванні
запобіжного заходу**

**постановляє ухвалу
про застосовування
запобіжного заходу
відповідно до поданого
клопотання**

**зобов'язує підозрюваного,
обвинуваченого прибувати
за кожною вимогою до
суду або до іншого органу
державної влади**

**постановляє ухвалу про
застосування більш
м'якого запобіжного заходу
ніж той, який зазначений у
клопотанні**

ЗМІНА ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ

прокурор, слідчий
за погодженням з
прокурором

підозрюваний, обвинувачений,
до якого застосовано запобіжний
захід, його захисник

**ЗВЕРТАЮТЬСЯ З
КЛОПОТАННЯМ**

слідчий суддя, суд
розглядає клопотання
за правилами ст.193 КПК
та постановляє ухвалу

про зміну
запобіжного заходу

про відмову у
зміні запобіжного заходу

ОСОБИСТЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

(ст. 179 КПК)

1) прибувати до визначеної службової особи із встановленою періодичністю;

2) не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора або суду;

3) повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання та/або місця роботи;

4) утримуватися від спілкування із будь-якою особою, визначеною слідчим суддею, судом або спілкуватися з нею з дотриманням умов, визначених слідчим суддею, судом;

5) не відвідувати місця, визначені слідчим суддею, судом;

6) пройти курс лікування від наркотичної або алкогольної залежності;

7) докласти зусиль до пошуку роботи або для навчання;

8) здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну;

9) носити електронний засіб контролю;

ОСОБИСТА ПОРУКА

(ст. 180 КПК)

полягає у наданні особами, яких слідчий суддя, суд вважає такими, що заслуговують на довіру, письмового зобов'язання про те, що вони поручаються за виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього обов'язків відповідно до ст. 194 КПК і зобов'язуються за необхідності доставити його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу.

ДОМАШНІЙ АРЕШТ

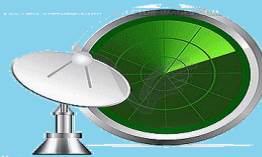
(ст. 181 КПК)

полягає в забороні підозрюваному, обвинуваченому залишати житло цілодобово або у певний період доби

Умова застосування домашнього арешту:
особа підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за вчинення якого законом передбачено покарання у виді позбавлення волі

Ухвала про обрання домашнього арешту виконується ОВС за місцем проживання підозрюваного, обвинуваченого.

застосовується засіб електронного контролю

Строк тримання під домашнім арештом:
– до 2 місяців;
– може бути продовжений до 6 місяців

ЗАСТАВА

(ст. 182 КПК)

полягає у внесенні коштів заставодавцем у грошовій одиниці України на спеціальний рахунок, визначений в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з метою забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього обов'язків, під умовою звернення внесених коштів у доход держави в разі невиконання цих обов'язків.

Заставодавцем можуть бути:

- підозрюваний, обвинувачений;
- фізичні або юридичні особи (за винятком тих, які фінансується з місцевого, державного бюджету)

Розмір застави визначається розміром мінімальної заробітної плати:

- злочин невеликої або середньої тяжкості – від 1 до 20;
- тяжкий злочин – від 20 до 80;
- особливо тяжкого злочину – від 80 до 300

Застава вноситься підозрюваним, обвинуваченим, який не тримається під вартою, не пізніше 5 днів із дня обрання запобіжного заходу у вигляді застави

**Застава звертається в доход держави у випадках
(ч.8 ст.182 КПК):**

**невиконання
обов'язків
заставадавцем**

**якщо підозрюваний,
обвинувачений не
з'явився за викликом
без поважних причин чи
не повідомив про
причини своєї неявки**

**якщо підозрюваний,
обвинувачений порушив
інші обов'язки, покладені
на нього при застосуванні
запобіжного заходу**

Тримання під вартою

(ст. 183 КПК)

є винятковим запобіжним заходом, який застосовується виключно у разі, якщо прокурор доведе, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів не зможе запобігти ризикам, передбаченим в ст. 177 КПК.

Суть запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою полягає в обмеженні особистої свободи підозрюваного, обвинуваченого через поміщення їх до спеціальної установи

УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

особа підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, за який передбачено штраф у розмірі **понад 3 тис. НМДГ**

не виконувалися обов'язки, покладені при застосуванні іншого, раніше обраного запобіжного заходу, або не виконано вимог щодо внесення застави

раніше судима особа, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, за який передбачено позбавлення волі **на строк до 3 років**

переховувався від органу досудового розслідування чи суду, перешкоджав крим. провадженню, повідомлено про підозру у вчиненні іншого злочину

раніше не судима особа, яка підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачено позбавлення волі на строк **до 5 років**

раніше не судима особа, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за який законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк **понад 5 років**

раніше судимої особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за який законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк **понад 3 роки**

особу розшукують компетентні органи іноземної держави за кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким може бути вирішено питання про її видачу

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ:

- прокурор, слідчий має право звернутися із клопотанням про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою (ст. 188 КПК);
- під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою присутність підозрюваного, обвинуваченого є обов'язковою, за винятком – оголошення його у міжнародний розшук (ч.6 ст.193);
- при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою слідчий суддя, суд зобов'язаний визначити розмір застави (ч.3,4 ст.183 КПК), за винятком випадків:
 - щодо злочину, вчиненого із застосуванням насильства або погрозою його застосування;
 - щодо злочину, який спричинив загибель людини;
 - щодо особи, стосовно якої у цьому провадженні вже обирався запобіжний захід у вигляді застави, проте був порушений нею.

СТРОКИ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

ст. 197 КПК

Строк дії ухвали слідчого судді, суду про тримання під вартою або продовження строку тримання під вартою не може перевищувати *60 днів*.

Строк тримання під вартою може бути продовжений слідчим суддею в межах строку досудового розслідування, при цьому, сукупний строк тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого під час досудового розслідування, не повинен перевищувати:

- *6 місяців* – щодо злочинів невеликої або середньої тяжкості;
- *12 місяців* – щодо тяжких або особливо тяжких злочинів.

Строк тримання під вартою *обчислюється* з моменту:

- взяття під варту;
- затримання (якщо взяттю під варту передувало затримання).

У разі повторного взяття під варту особи в тому ж самому кримінальному провадженні строк тримання під вартою обчислюється з урахуванням часу тримання під вартою раніш.

**ПІДОЗРЮВАНИЙ, ОБВИНУВАЧЕНИЙ ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ З-ПІД ВАРТИ:
Ч.4, Ч.5 СТ. 202 КПК**

**після внесення застави,
визначеної в ухвалі про
застосування запобіжного
заходу тримання під вартою**

**по закінченні строку дії
ухвали слідчого судді, суду
про тримання під вартою**

**при постановленні
слідчим суддею,
судом ухвали про:**

**відмову у продовженні
строку тримання
під вартою**

**скасування запобіжного
заходу у вигляді
тримання під вартою**

**зміну тримання під
вартою на інший
запобіжний захід**

ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ

є тимчасовим запобіжним заходом, який застосовується з підстав та в порядку, визначеному КПК, суть якого полягає в поміщенні особи на короткий строк у спеціальне приміщення для тримання затриманих (ізолятор тимчасового тримання, гауптвахту)

ВИДИ ЗАТРИМАННЯ

затримання на підставі ухвали
слідчого судді, суду про
дозвіл на затримання з метою
приводу
(ст. ст. 187–191 КПК)

затримання без ухвали
слідчого судді, суду

законне затримання
(ст. 207 КПК)

затримання
уповноваженою
службовою особою
(ст. 208 КПК)

ЗАТРИМАННЯ НА ПІДСТАВІ УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ, СУДУ ПРО ДОЗВІЛ НА ЗАТРИМАННЯ З МЕТОЮ ПРИВОДУ (ст. ст. 187–191 КПК)

Мета – забезпечення участі особи в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою

Прокурор, слідчий за погодженням з прокурором звертається з клопотанням про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого яке може бути подане:

- одночасно з поданням клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою або зміни іншого запобіжного заходу на тримання під варту;
- після подання клопотання про застосування запобіжного заходу і до прибуття підозрюваного, обвинуваченого до суду на підставі судового виклику;
- після неприбуття підозрюваного, обвинуваченого за судовим викликом для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою і відсутності на початок судового засідання відомостей про поважні причини, що перешкоджають його своєчасному прибуттю.

ЗАТРИМАННЯ НА ПІДСТАВІ УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ, СУДУ ПРО ДОЗВІЛ НА ЗАТРИМАННЯ З МЕТОЮ ПРИВОДУ

Не пізніше *36 годин* з моменту затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду особа повинна:

- бути звільнена;
- доставлена до слідчого судді, суду, який постановив ухвалу про дозвіл на затримання з метою приводу (ч.1 ст. 191 КПК).

Особа вважається затриманою – з моменту, коли вона силою або через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою чи в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою (ст. 209 КПК)

Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу втрачає законну силу з моменту (ч.3 ст.190 КПК):

- 1) приводу підозрюваного, обвинуваченого до суду;
- 2) закінчення строку дії ухвали, зазначеного в ній або закінчення 6 місяців із дати постановлення ухвали, у якій не зазначено строку її дії;
- 3) відкликання ухвали прокурором.

ЗАТРИМАННЯ БЕЗ УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ СУДУ (ст. ст. 207, 208 КПК)

**ЗАКОННЕ ЗАТРИМАННЯ
МОЖЕ ЗДІЙСНИТИ КОЖЕН
СТ.207 КПК**

**ЗАТРИМАННЯ УПОВНОВАЖЕНОЮ
СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ
СТ.208 КПК**

при вчиненні або замаху на
вчинення кримінального
правопорушення

безпосередньо після вчинення
кримінального правопорушення
чи під час безперервного
переслідування особи, яка
підозрюється у його вчиненні

ЗАТРИМАННЯ УПОВНОВАЖЕНОЮ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ ст.208 КПК

ПІДСТАВИ

**особу застали
під час вчинення злочину
або замаху на його вчинення**

**безпосередньо після вчинення
злочину очевидець, в тому
числі потерпілий, або сукупність
очевидних ознак на тілі, одязі
чи місці події вказують на те,
що саме ця особа щойно
вчинила злочин**

УМОВИ

особа, підозрюється у
вчиненні злочину за яке
передбачене покарання у
виді позбавлення волі

особа підозрюється у вчиненні
злочину за який передбачене
основне покарання у виді
штрафу в розмірі понад
3000 НМДГ, якщо
підозрюваний не виконав

обов'язки, покладені
на нього при обранні
запобіжного заходу

вимог щодо внесення
коштів як застави та надання
документа, що це підтверджує

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗАТРИМАННЯ БЕЗ УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ

При затриманні уповноважена службова особа, слідчий, прокурор може здійснити обшук затриманої особи з дотриманням правил, передбачених ч.7 ст. 223 і ст. 236 КПК.

Затриманому негайно повідомляються підстави затримання та у вчиненні якого злочину він підозрюється, роз'яснюється право мати захисника, отримувати медичну допомогу, давати пояснення, показання або не говорити нічого з приводу підозри проти нього, негайно повідомити інших осіб про його затримання і місце перебування відповідно до положень ст. 213 КПК, вимагати перевірку обґрунтованості затримання та інші процесуальні права, передбачені КПК.

Про затримання складається протокол, копія якого негайно під розпис вручається затриманому та надсилається прокурору.

Уповноважена службова особа зобов'язана доставити затриману особу до найближчого підрозділу органу досудового розслідування, в якому негайно реєструються дата, точний час (година і хвилини) доставлення затриманого та інші відомості.

Про кожне затримання уповноважена службова особа одразу повідомляє відповідальних осіб в підрозділі органу досудового розслідування.

Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду не може перевищувати **72 годин з моменту затримання**.

Не пізніше 60 годин затримана без ухвали слідчого судді, суду особа повинна:

- бути звільнена;
- або доставлена до суду для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу (ст. 211 КПК).

ВИКЛИК СЛІДЧИМ, ПРОКУРОРОМ, СУДОВИЙ ВИКЛИК (ст. ст. 133-134 КПК)

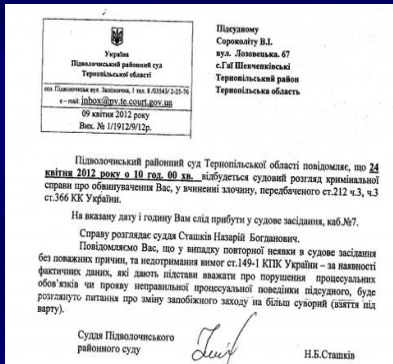
полягає у тому, що слідчий, прокурор, слідчий суддя (під час досудового розслідування) чи суд (під час судового провадження) мають право викликати підозрюваного, свідка, потерпілого або іншого учасника кримінального провадження у встановлених КПК випадках для допиту чи участі в іншій процесуальній дії.

ОСОБА ВИКЛИКАЄТЬСЯ ШЛЯХОМ

вручення повістки про виклик

здійснення виклику по телефону або телеграмою

надіслання повістки поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком

належним підтвердженням отримання повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом є:

розпис особи про отримання повістки, в тому числі на поштовому повідомленні

лист-підтвердження про отримання електронного листа

відеозапис вручення особі повістки

інші дані, які підтверджують факт вручення повістки про виклик або ознайомлення з нею

ПОВАЖНІ ПРИЧИНИ НЕПРИБУТТЯ ОСОБИ НА ВИКЛИК

(ст. 138 КПК)

- 1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;**
- 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;**
- 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха тощо);**
- 4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;**
- 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;**
- 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;**
- 7) несвоєчасне одержання повістки про виклик;**
- 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.**

**ЗАХОДИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У
РАЗІ НЕЯВКИ БЕЗ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН АБО НЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ПРИЧИНИ НЕПРИБУТТЯ**

**грошове стягнення
у розмірі**

привід

**адміністративна відповідальність
(ст. 185-4 КУпАП).**

**від 0,25 до 0,5 РМЗП
(непробуття на
виклик слідчого,
прокурора)**

**від 0,5 до 2 РМЗП
(непробуття на
виклик слідчого
судді, суду)**

ПРИВІД

(ст. 140 КПК)

полягає у примусовому супроводженні особи, до якої він застосовується, особою, яка виконує ухвалу про його здійснення, до місця її виклику в зазначений в ухвалі про здійснення приводу час.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИВОДУ до підозрюваного, обвинуваченого, свідка

НАКЛАДЕННЯ ГРОШОВОГО СТЯГНЕННЯ

(ст. ст. 144–147 КПК)

це один із заходів забезпечення кримінального провадження, який полягає у грошовому стягненні, яке може бути накладено на учасників кримінального провадження за невиконання процесуальних обов'язків у випадках та розмірах, передбачених КПК.

ТИМЧАСОВЕ ОБМЕЖЕННЯ У КОРИСТУВАННІ СПЕЦІАЛЬНИМ ПРАВОМ

(ст.ст. 148–153 КПК)

це захід забезпечення кримінального провадження який полягає у тимчасовому вилученні слідчим, прокурором, іншою уповноваженою службовою особою у затриманої ними (в порядку, передбаченому ст. 208 КПК) особи документів, які посвідчують користування спеціальним правом, а також у тимчасовому обмеженні підозрюваного у користуванні цим правом

МЕТА ТИМЧАСОВОГО ОБМЕЖЕННЯ У КОРИСТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИМ ПРАВОМ

припинення
кримінального
правопорушення

запобігання
вчиненню іншого
правопорушення

забезпечення відшкодування
шкоди, завданої кримінальним
правопорушенням

припинення або запобігання
протиправній поведінці
підозрюваного щодо
перешкоджання
кримінальному провадженню

**ТИМЧАСОВО МОЖУТЬ БУТИ ВИЛУЧЕНІ
ДОКУМЕНТИ, які посвідчують:**

**ПРАВО КЕРУВАТИ
ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ
АБО СУДНОМ**

ПРАВО ПОЛЮВАННЯ

**ПРАВО НА ЗДІЙСНЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Строк тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом під час досудового розслідування – не більше 2 місяців. Цей строк може бути продовжений за рішенням слідчого судді, суду, прийнятого на підставі клопотання прокурора.

ВІДСТОРОНЕННЯ ВІД ПОСАДИ (СТ. 154 КПК)

захід забезпечення кримінального провадження, який може бути здійснено щодо особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину середньої тяжкості, тяжкого чи особливо тяжкого злочину, і незалежно від тяжкості злочину - щодо особи, яка є службовою особою правоохоронного органу.

**ВІДСТОРОНЕННЯ ВІД ПОСАДИ
МОЖЕ БУТИ ЗАСТОСОВАНО:
(ст. 154 КПК)**

**відносно особи, що
підозрюється або
обвинувачується у вчиненні
злочину середньої тяжкості,
тяжкого чи особливо тяжкого
злочину**

**незалежно від тяжкості
злочину – щодо
службової особи
правоохоронного органу**

Строк відсторонення від посади – до 2 місяців

ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ

(ст. 159 КПК)

полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та, у разі прийняття відповідного рішення слідчим суддею, судом, вилучити їх (здійснити їх виїмку).

ДОСТУП ЗАБОРОНЕНО ДО:

→ листування або інших форм обміну інформацією між захисником та його клієнтом або будь-якою особою, яка представляє його клієнта, у зв'язку з наданням правової допомоги

→ об'єктів, які додані до такого листування або інших форм обміну інформацією

доступ особи до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, здійснюється лише якщо сторона кримінального провадження доведе можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів

ТИМЧАСОВЕ ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА (ст.167 КПК)

– фактичне позбавлення підозрюваного можливості володіти, користуватися та розпоряджатися певним його майном до вирішення питання про арешт майна або його повернення.

**ТИМЧАСОВО ВИЛУЧЕНИМ МОЖЕ БУТИ
МАЙНО У ВИГЛЯДІ РЕЧЕЙ, ДОКУМЕНТІВ, ГРОШЕЙ ТОЩО,
ЩОДО ЯКИХ Є ДОСТАТНІ ПІДСТАВИ ВВАЖАТИ, ЩО ВОНИ :
ч.2 ст. 167 КПК**

→ підшукані, виготовлені, пристосовані чи використані як засоби чи знаряддя вчинення кримінального правопорушення та (або) зберегли на собі його сліди;

→ надані особі з метою схилити її до вчинення кримінального правопорушення, фінансування та (або) матеріального забезпечення кримінального правопорушення чи як винагорода за його вчинення

→ є предметом кримінального правопорушення, пов'язаного з їх незаконним обігом

→ набуті в результаті вчинення кримінального правопорушення, доходи від них, або на які було спрямоване кримінальне правопорушення

АРЕШТ МАЙНА

(ст. ст. 170-174 КПК)

– один із заходів забезпечення кримінального провадження, суть якого полягає у тимчасовій забороні, адресованій власнику чи володільцю майна, відчужувати його, або розпоряджатися чи користуватися ним.

АРЕШТ МОЖЕ БУТИ НАКЛАДЕНО НА

**РУХОМЕ
МАЙНО**

**НЕРУХОМЕ
МАЙНО**

**МАЙНОВІ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**

ГРОШІ

**ЦІННІ
ПАПЕРИ**

**КОРПОРАТИВНІ
ПРАВА**

заборона на використання або розпорядження майном може застосовуватись лише, якщо їх незастосування призведе до зникнення, втрати або пошкодження зазначеного майна

заборона використання житлового приміщення, в якому на законних підставах проживають будь-які особи – не допускається

АРЕШТ МОЖЕ БУТИ НАКЛАДЕНО НА МАЙНО

→ підозрюваного

→ обвинуваченого

→ осіб, які в силу закону несуть цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями підозрюваного, обвинуваченого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння

Таке майно може перебувати як у вищевказаних осіб, так і в інших фізичних, або юридичних осіб.